

Előfizetési díj:

Régi évre 8 kor.
Főlévre 4 kor.
Nagyedőre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden
szerdán

Telefon szám: 96.

SOMOGYI UJSÁG

Felolvas szerkesztő és kiadó:

Poór Sándor

Kaposvár,

Irányi-Dániel-utca 14. sz.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény, vala-
mint az előfizetési pénsek, birde-
tések és nyilvántartások.

Börmentetlen küldeményt
nem fogadunk el. Készir-
tokat vissza nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGETES TARTALMU HETILAP.

A „KAPOSVÁRI HIVATALNOKOK TÁRSASKÖRE” HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Mikor volt ez így?

Furcsa állapot. A lakosság talán kilencven százaléka oly helyzetben vala, amely nagyon is különvált azon élettől, melyet a többi tíz százalék élt. Ezen fölül, vagyis jobban mondva ezen vékony réteg, mely az általános nyomorúság felületén fennszedett, képződött túlnyomólag a nagyiparosok és nagybirtokosok többségéből. Ezekhez csatlakoztak a nagy kereskedelem képviselői, a magas pénzarisztokrácia, a hivatalnokok nagy része, néhány kiválasztott művész, tudós, író és technikus, végre pedig a számrá és fontosságra nézve nagyon összetöpreődött és folyton rohamosan fogyó vagyonos polgárság.

A felsorolt „tízezrek” történelme a kilencedik század végétől degeneráló processust mutat föl, épp úgy, mint az akkori boldogtalan proletárnak történelme. Mig a lakosságnak nagyobb részét földhöz nyomta a kimondhatatlan nyomor, addig a másik rész roskadozott a gazdagság súlya alatt. Ezen rész elvesztette majdnem mindazt, amivel elődei dicsekedhettek; u. m. a férfias elszántságot, jellemzilárdságot, meggyőződéselűséget és nemkevésbé a becsületet is.

Magas fokot ért el a byzantinizmus; nagy mérvben terjedt a lakájlalkúság. A sajtó egész hasábot hozott minden csekélyeségről, még a ló vagy kutya esetleges megbetegedéséről, ami valamely nagy házban, dúsgazdag családnál előfordult, de teljesen ignorálta azt, ha a szegény nép gyermekeinek egész seregét elragadta a nyomor.

Ezzel a legszorosabb kapcsolatban állott a minden téren előre tolatkodó utálatos stréberség; mely nem igen volt válogatós az eszközök megválogatásában; s ha másképp

nem ment a dolog, akkor mindenki előre törekedett denuntiációval, vagy hasonló megvetésre méltó eszközök által. A művészet és irodalom alig ismert más feladatát, csak azon események dicshíresét, melyek a dúsgazdag, nagy befolyású emberek légkörében lejátszódtak.

Valamely nagy személyiségnek a jelenléte, valami nyilvános ünnepélynél elegendő volt ahhoz, hogy az olyan pillanat tárgyává legyen számtalan megörökítésnek tollal, ecsettel és vésővel. Az újságírók legapróbb részletekig ecsetelték az esetet; a költők lelkes himnuszokban énekelték meg; a festők vitorlanagyságu vászondarabokat és egész festéktömegeket áldoztak föl, hogy azt a kiemelkedő pillanatot az utókornak átadhassák és nem volt oly márványtömb, melyet a szobrászok e célra tulajdonosan nagynak találtak volna.

A nép szenvedéseiről keveset, vagy semmit sem tudott a tudomány és művészet; ezek nem akartak leszállni az emberi élet mélységeibe és feladatuknak tartották dicsőíteni csak azokat, akik őket fizették. Messé magasságot ért el a fényűzés. Akik a „társadalomhoz” számították magukat, azoknak nem volt többé érzékük a „munka” fogalma iránt. Gyáraik vezetését igazgatóikra és mérnökeikre bízák; gazdaságaikat pedig intézőikre és erdészeikre; ők maguk pedig nem gondoltak mással, csak hogy elköltsék a pénzt, amely ott meg lett szerezve. Paloták és lovardák berendezése, favoritnők, lakmározások és különféle ünnepélyek óriási pénzüsségeket nyeltek el.

Egy reggeli pl. többet került, mint amennyire szüksége volt tíz munkáscsalád megélhetésére egész éven át.

Ezen óriási összegek pedig nem

jöttek a nép széles rétegei közé, hanem mindig csak néhány nagy vállalkozóhoz, akik szintén kincseket kincsekre halmoztak, míg az alatt a tulajdonképeni termelők, vagyis munkálkodók nyomorban pusztultak.

A vagyonos osztály nem ismert semmiféle eszményi föllendülést; át volt hatva rettentő materializmus által; a pénz volt az ő istene; egyedüli életcélja az élvezetek és megvásárolható nő szerepére alacsonyították le a tudományt és a művészetet.

Telhetetlen vágygyal hajszolta mindenki a nyereséget, folyton csak csillogó érc után fordítva tekintetét; csak kevesen gondoltak azon existenciákkal, amelyek ez uton szét lettek tiporva; a meggazdagodás eszközeiben senki sem volt válogatós. Ami pénzt hozott, az mind erkölcsös dolog volt ezen osztály szemében; balgaság volt, ami nem hozott semmit.

Az egész élet örült tánczá lett az aranyborjú körül; aki ott elesett, el lett tiporva; a többi pedig örömmel tovább táncolt, figyelembe sem véve az elbukottakat.

A pénz, a gazdagság szerzésénél senki sem irtózott a büntetektől sem, amelyeket ritkán boszulhat meg a bíró. Kölcsönösen csalták egymást az emberek milliókba, öngyilkosságba és örültségbe üdvén egymást. Ezen csillogó, de belül rothadt világ időnként mindig rövidebb szünetek után ki volt téve borzasztó rázkódtatásoknak, amelyek mindig számtalan existenciát a gazdagság csucsáról döntöttek a legmélyebb nyomorba. Senki sem tudta, valjon a legközelebbi kereskedelmi válság nem-e készít számára is hasonló sorsot.

A folyton növekedő versenyzés egyre kényszerítette az embereket

Wiskovszky János

műkertész

== Kaposvárrott. ==

Ajánlja
dusan
főlszerelt

magánosoknál

faiskoláját,

parkirozásokat, fásításokat és minden a kertészeti

szakmákba vágó munkákat.

Csokrok és koszoruk a legszebben és legjutányosabb áron készítetnek és szállíttatnak.

Célja jó, szolid és olcsó kiszolgálás.

A közönség szíves megrendeléseit kéri.

jotállván az oltvány faji minőségéről is. Ajánlja róza és egyéb virág kertészettét. Elvállal uradalmaknál és

a gépek tökéletesbitésére, a termelés egyszerűsítésére, a munkaidő lehető hosszabbítására és a munkadíj leosztására.

Ebből következett a tultermelés, az értékesítkedés, a kereskedelmi pangás, válságok — más után, harcok a munkaadók és munkások közt.

A lefolyt században alig történt valami, hogy a nép készen legyen azon nagy pillanatra, amely reá várt.

Csak nagyon lassan ocsudott fel a sötét merevedésből; csak igen lassan küzdötte fel magát, némileg nagy fáradozással, veszélylyel az öntudat, önállóság és műveltség bizonyos fokához.

Beláthatlan távolban pillantotta meg a fényes eszményt, amely megvilágította azon utat, amelyen haladnia kellene az emberiség magasabbos céljához.

Mikor is volt ez így?

Cselkó József

H I R E K.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter előterjesztésére ő felsége a király Béky Tamás csurgói járásbírói jegyzőt a mátészalkai járásbíróshoz álbíróvá nevezte ki.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Kiss György kaposvári kir. törvényszéki joggyakornokot a pécsi kir. törvényszékhez, dr. Rejtő Jenő budapesti ügyvédjelöltet pedig a tabi kir. járásbíróshoz aljegyzökké nevezte ki.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter Udvarlaki Miklós kaposvári kir. törvényszéki fogházfelügyelőt, saját kérelmére a kolozsvári kir. törvényszéki fogházhoz helyezte át.

— **Halálozás.** Leposits Ignác Kaposvár rt. város egyik érdemesebb polgára 76 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Egyike volt azoknak, akik a város fejlődésében halhatlan érdemeket

szerettek. Polgári erényeire semmi árnyat nem vetett. Jó szívet, emberbaráti szeretetet városunkban igen sokan ismerték. Egyike volt azon puritán jellemnek, akit sem bosszu, sem egyéb mellék tekintet soha nem vezetett; jó indulatú ember volt nemcsak barátjaihoz, hanem még ellenségeihez is. Temetése f. hó 29-én volt a város lakossága részvétele nék óriási megnyilatkozása mellett. A városnál évtizedeken át töltött be illusztris hivatalos állásokat; a somogy megyei takarékpénztárnak évek hossza során volt igazgató-sági tagja; ennek folytán egy város, valamint a somogy megyei takarékpénztár tisztikara külön gyászjelentésben bucsuzott el tőle. Nyugodjék békével! A család által kibocsájtott gyászjelentés a következő:

Özv. Leposits Ignác szül. Papp Teréz egy a maga, mint gyermekei, unokái és számos rokoni nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti a felejtethetetlen férj, legjobb apa, nagypapa s rokonnak Leposits Ignácnak Kaposvár rt. város ny. rendőrkapitányának, f. évi július hó 27-én délelőtt 10 órakor, életének 76 évében hosszas szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 29-én délután 5 órakor fognak az Irányi Dániel-utcai halottas házban a róm. kath. szertartás szerint be-szenteltetni és a keleti temetőben levő családi sírboltban örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat f. hó 30-an reggel 9 órakor fog a boldogult lelki-űdvéért a Mind-nhatónak bemutatni Kaposvár, 1907. július 27. Áldás és béke lebegjen drága porai felett! Leposits Viktor testvére. Leposits Mariska férj. Kégl Lajosné, Leposits Teréz férj. dr. Veress Zoltánné gyermekei. Kégl Lajos, Veress Zoltán dr. vő. Veress Mariska férj. Szigeti Antalné, Veress Er sike férj. Trugly Elemérné, Veress Andor, Veress Klári, Ivanfai József, Ivanfai Jenő, Ivanfai Margit, Kégl Ilonka unokái. Szigeti Erzsike dédunoka. Papp Róza, özv. Vajthó Jánosné, Papp Erzsébet. Sörös Lajosné, Papp Mihályné sógorok. Papp Mihály, Sörös Lajos, Brunner György sógorok.

— **Elgazolt kocsi.** A kaposvár—barcsi helyiérdekű vasút Kaposvárról délután fél négy órakor induló vonata Kadarkút állomásán túl elűtötte Fejes Botykai József kadarkuti lakos kocsiját, a mely a mezőre üresen gabonáért ment. A lovakat a gazda szolgája hajtotta, a ki az összeütközés foly-

tán a kocsiból kirepült, de kisebb zúzódásokon kívül mi baja se történt. Rosszabbul jártak azonban a lovak, a melyek egyikét teljesen agyon nyomta a vonat, a másikon súlyos sérüléseket ejtett, a kocsit pedig darabokra zúta. A szerencsétlenség fő oka, hogy a vasút dacára a kadarkutiak többszöri kérelmének, hogy az erdőben lévő átjáróra sorompót állítson, nem teljesítette, így az utasok a vonatot nem láthatva, kész veszedelemben mehetnek.

— **Változások a főgimnázium tanári karában.** A kaposvári all. főgimnázium igazgatója, Danilovics János, még a nyári szünidő alatt nyugatomba vonult. A jövő iskola évben már, a közoktatásügyi miniszter által a múlt napokban Budapestről hozzátk áthelyezett Dsida Ottó tanár lesz a gimnázium igazgatója. Dsida kaposvári fiú, tanulmánya egy részét is itt végezte, édes atyja a 80-as években városunkban táviráda főnök volt. Áthelyezte a közoktatásügyi miniszter Steller Ignác tanárt a szegedi all. főgimnáziumhoz, az így üresedésbe jött helyet azonban még nem töltötte be.

— **Elragadott kocsi.** Szalai Imre szentbenedeki lakos a 26-iki hetivásárba két drb. sertést hozott be, oda is ért a sertés piacra, ahol mindjárt lovait akarta megitatni. Le is szedte kötőfékeiket, azonban a vonat ép akkor ért oda és ennek robogásától a lovak megijedtek és a kocsit elragadták. A kocsin ült Deli Ferencné szentbenedeki tanító neje, aki a vágató kocsiról a Berzsényi-utcában leesett és fején súlyos sérüléseket szenvedett. A kocsit a Berzsényi-utcában sikerült Lóki rendőrnek megállítani.

— **Gyilkosság.** Őri István balaton-szentgyörgyi jómódú polgár ember hátra hagyandó vagyonáról még a tavasszal végrendelettel a végrendeletével azonban sem felesége, sem Kálmán nevű 24 éves fia, egy és más okból nem volt megegyedve, e miatt azután a házról örököst volt a perpatvar. Mind az asszony, mind a fiú folyton szidta az apát, aki a szidalmak elől rendesen a szőlőjébe menekült, hogy ott egy kis bor mellett búját felejtse. Folyó hó 23-an is kiment, ott dolgoztatott, majd pár pohár bort megiva, lepihent és elaludt. Exalt otthon az anya felbuzgatta fiát, hogy menjen ki a szőlőbe és ölje meg az apját. Kálmán egy borotvával ki is ment a szőlőbe és ott alvó apjának torkát úgy átvágta, hogy az

T Á R C S A.

Privigyei emlék.

Irta: HOSVÁTH REZSŐ.

— A „Somogyi Ujság” eredeti tárcája. —

Egyik színész ismerősöm, akit mellesleg megjegyezve Zalainak hívnak, mesélte el a mulatságos történetet, amely alól híven, szóról-szóra következik.

Hármas kompániában utaztunk Nyitráról Nagytapolcsányon át Privigyére, ahol a nyári „színház”-ban néhány napra szerződésünk volt. Az éjjel közlekedő személyvonat egyik harmadik classzisú kocsijának egyik jóformán üres fülkéjében szundikáltunk — mint már említettem — hármasban, s csak néha-néha raktak fel bennünket mély álmunkból a vonat kíméletlen zökkenései.

Amit ismét felrázott egy ilyen hatalmas zökkenés, tekintetem hirtelen a szemközti osz padon horkoló ismeretlen — látszólag tót — emberre esett, akinek a zsebéből felig tele levő pálinkás üveg kandikált elő. Egy pillanat alatt kiparologtattam az alvó zsebéből a pálinkás üveget, s hatalmas kortyokban küldtem lefele az isteni nedűt.

Epen javában élvezem a mennyei italt, amikor a hortyogó ember hirtelen elhallgatott és karját fenyegetőleg mozdította meg... Én istenem! Mi lesz, ha felébred, s az

üvegjét nálam meglátja? ... No erre cseppet sem voltam kíváncsi, s ezért hamarosan visszacsuszítottam az üveget a zsebébe.

Ahogy ez megtörtént, az ébredő emberek rendes szokásához híven hatalmas sóhaj hagyta el ajkait, a megkönnyebbülés sóhaja, amelyet közönséges nyelven ásitásnak neveznek, s aztán személt kinyitva, azokat a két öklével kezdte dörzsölni, s egy hatalmasat nyújtózkodott. A vonat zakatolása, meg a gyéren világító mécses hamarosan világosságát csepegtettek agyába, de még csak azt láthattam, hogy kezével az üvegjét kiemelte a zsebéből, aztán már behunytam a szememet és teljes mozdulatlan-ságba estem, hogy lássa „ártatlan” voltomat, mivelhogy alvó ember nem ihatik a pálinkás üvegjéből...

Mikor magyoskára fölébredtem, a pajtások meg a pálinkás ember cihelődtek, ami azt sejtette velem, hogy Privigyéhez közeledünk. S csakugyan néhány perc múlva — nagy rángatások után — megállt a vonat, s mi a sötét éjszakában a pálinkás emberrel egyedül ballagtunk a sötét utcákon. De azért kitűnően tudtuk tájékozni magunkat. Csakhamar az igazgató lakásáig botlottunk, ahol a mi emberünk elmaradt, de nem mint akkor szerettem volna — örökre.

Az éjjel — tekintve azt, hogy az igazgató vendégszobájában aludtunk — meglehetősen jól telt el. De én, akit különben a pálinkás ember ébredő gyanuja sokáig ébren tartott, nem tudtam jó darabig elaludni.

Végül — az általános horkolás és szuszogás közben, amelyben színész-kollegáim részestettek — Morpheus megszánt és védelmébe, akarom mondani karjai közé vett.

Reggel felé, három óra tájban lehetett, amikor egyszerre gyanus mozgólására és minősíthetetlen káromkodásra ébredtem fel.

Ugyanis az történt, hogy míg engem az erős pálinka hatásától elnyomott az álmom és a legmélyebben aludtam, azáltal kollégáimat aljas apró ellenségek támadtak meg... Csakhamar gyufák gyultak és a hirtelen megvillanó vakító fényből az ellenség sietve meghátrált... Mi pedig nyugodtan alhattunk most már megszakítás nélkül reggelig, mivel ilyen orvátadás újlag nem adta elő magát...

Másnap aztán közmegelegedésre jászottunk.

Este a színház — amely a gimnázium közelében volt felállítva — mellett levő kisebb vendéglőbe tértünk be, hogy megvacsoráljunk. Természetesen velünk volt egy-néhány „balek” is: a privigyei intelligencia néhány vagyonosabb tagja. Amint a terembe léptünk, a legnagyobb meglepetésemre az én pálinkás emberemmel láttam az egyik asztalnál, vagy kompánia mellett. A legboszantóbb volt az, hogy ő is rögtön észrevett engem és attól a pillanattól kezdve nagyon kezdett fixirozni, ami reám nézve kimondhatatlanul kellemetlen volt. S még az is fokozta dühömet, hogy három szál

azonnal meghalt, erre a borotvát otthagyva haza indult. A szomszédok azonban hamar észrevették a gyilkosságot és siettek a faluba jelentést tenni. A gyanu azonnal az anyára és fiára esett, a mire a csendőrség Őri Kálmánt vallatni fogta, aki szörnyű bűnét sirva azzal vallotta be, hogy anyja bízta fel. A csendőrség mindenekelőtt letartóztatta.

— **Tűzek.** Folyó hó 24-én Varga István szentbalázi lakos szerűjén összehordott buzakazalt eddig ismeretlen tettes felgyújtotta és az porrá égett. A nagy szél vihar annyira hordta a sziporkákat a község házaira, hogy a községben két ház is kigyulladt és csak a legnagyobb erőfeszítéssel sikerült a tűz terjedését megakadályozni. Ugyancsak a múlt napokban égett le Nagy József viszlói mezőőr szénakazalja, a melyet állítólag szintén boszúból úgy gyújtottak fel. Nagy néhány uradalmi bérésre gyanakszik, akiket nemrégiben feljelentett. A csendőrség mindkét esetben megindította a nyomozást.

— **A csendőrség új fegyverze.** A csendőrség eddigi Kropatschek-fele fegyvereit kicserélik és pedig a legújabb rendszerű Manlicher-fele fegyverekkel. Az új fegyverek a kaposvári szárnyparancsnoksághoz a napokban érkeztek meg és kiosztásuk az egyes csendőrösközök között már meg is kezdődött.

— **Anna-bál Fonyódon.** Fonyódon, a fürdőtelepi vasúti vendéglőben Mayer Benedek igen sikerült kabarettel egybekötött tancmulatságot rendezett. Nem kimélt sem költséget sem fáradságot, csak hogy vendégei szórakozására semmi kívánni való ne maradjon hátra. Mayer Benedek igazán életszükség volt a fonyódi fürdőtelep felvirágztatására; mert olt bizony ma már — rajta kívül — sem a hatóság, sem a birtokosság nem tesz semmit; azaz tesz, de olyant ami a fonyódi fürdő érne csak visszafeloldására szolgál. — Hatóságot olt csak a „kurta kszá” szedésénél lehet látni, egyébként alussza édes álmait, amelyből még a szunyogok milliárdjai sem képesek fölbreszteni. — Aki egyszer Mayer Benedek szállójában megpróbálja a nyaralást, minden hátrány dacára visszamegy az oda évről évré. Nem is csuda, mert az előzőeken vendéglős a legcsekélyebb panaszokon is azonnal segít, konyhája pedig a vendéglői konyhák mintaképeül szolgálhat.

— **Nagy vihar a Balaton vidékén.** Óriási vihar dühöngött a múlt napokban a

Balaton vidékén, amely igen nagy károkat okozott. Különösen Szemesen és Ószöd községben tett legtöbb kárt a vihar, ahol községekben nagy jégeső is volt, amely úgy a szőlőkben valamiut a még le nem aratott terményekben nagy kárt okozott. Ószöd községben a villám bele ütött egy házba és 5 kereszt buzába, amelyeket aztán az így keletkezett tűz teljesen elhamvasztott. Ember élethet azonban nem lett kárt.

— **Elfogott sikkasztónő.** Még az 1903. évben a döbröközi postakezelőné, Odor Mária, 1200 kor. hivatalos pénz elsikkasztása után férjével, Réti Sándorral, aki éppen a hadkötelezettek sorába került, Amerikába szökött. Amerikában azonban nem valami jól mehetett a soruk, mert Réti előbb feleségét küldte haza, majd pedig maga is hazajött és Hidas, baranyai községben kapott Weiss Ignácnál alkalmazást, a kinek leányát feleségül akarta már venni is. A csendőrségnek azonban feltűnt, hogy Réti, fiatal kora dacára, mint katona nem jelentkezett, a miért is titokban nyomozást indított és ekkor kitudt, hogy nevezett katona szökevény, a mire letartóztatták és a kaposvári fősolgabíróshoz átkisérték. A fősolgabíróshoz a katona szökevényt 10 napi elzárásra ítélte. Odor Mária valahogy tudomást szerzett férje lezáratásáról, a mire Kaposvárra jött és a fősolgabírósnál mint Réti nővére kérte, hogy a fogollyal beszélhessen. Itt aztán reá jöttek, hogy ő Réti-nek nem nővére, hanem felesége és miután a posta sikkasztásról tudtak, a beszerzendő értesítésig Odor Mariát rendőri felügyelet alá helyezték. A pécsi postaigazgatóságtól hamarosan megjött a távirati válasz, hogy Odor Mariát postásikkasztásért maig is körözik, a mire a rendőrség letartóztatta és a szekszárdi kir. ügyészséghez átkisértette.

— **Az igazságügyi palota** ma már teljesen elkészült, az igazságügyi bíróságok és hatóságok már be is költözködtek, még csak a kir. törvényszék irattárának áthordása folyik, a mely miatt a régi peresemók betekintetése némi késedelmet szenved.

— **A sertéspiac áthelyezése.** A vasúti állomás teherpályaudvarának kibővítés folytán a mai sertéspiac jó részét a pályaudvarhoz csatolják, úgy annyira, hogy a maradék tér a piac elhelyezésére szűknek bizonyul. A városi tanács e miatt már most keres alkalmas helyet a piac elhelyezésére,

véleménye szerint legalkalmasabb lenne a Vár-utca ellenkező oldalára áttenni, a hová egy ízben a szarvasmarha vásártért akarták athelyezni. A városi képviselőtestület a tanács ezen javaslatát, annál is inkább elfogja fogadni a legnagyobb valószínűség szerint, mert ellenesetben a pályaudvar kibővítése, a melyre pedig feltétlen szükség van, lényegesebb ok nélkül késedelmet szenvedne.

CSARNOK.

Verbéna.

Verbéna lelkem, én szánlak:
Bár arcod még vöröszben ég,
S szemedből gyűjöl, azurizék
Szikrák szállanak.

Verbéna lelkem, én szánlak,
Bár hajad len még, s selymivel
Játszani nagy, nagy üdv íhető
S kis fogaid, e gyöngyszemek
Még fűrgen tépik csafatokra
A férfisziveket

Verbéna, hidd el, én szánlak,
S bár tested remeg, forró tömegén
Ma még az ifjuság és kábitó
Parfeumok lehe gözölög;
Verbéna, bizony én szánlak!

Bár cipőcskédén szinarany a csatt
S sötét, sima ruhád alatt
A selyem izgatón suhog
S légies csipke dudorok
Surolják karcsu két bokád,
Verbéna, mondom, én szánlak!

Bár fűnt, a térdeid körül
Rózsaszinszányu szállagok
Mesélnek lihegő mesét
A pokolnak rejtelméről;
S ujjadon, s fülecskéiden,
S nyakadra forrva, szeretszét
Száz drágakő ontja tűzét;
Verbéna, mégis... én szánlak.

S bár mámból, csókból bőven jut részed,
S ifjaidat mind sorra igézed,
Van kincsed, pompád, ifjuságod.
Nézz csak oda Verbéna. Látod?..
Im a távolban feketén, busan
Tátong az árok!...

Alba Nevis.

Nagyapó.

Irta: KOVÁTS LÁSZLÓ.

— A „Somogyi Ujság” eredeti csarnoka. —

Nagyapó meghalt, nagyapót eltemették.

Ez a mindennapi szomorú aktus a fél város apróságait borította gyászba. Mert nagyapó nemcsak nekünk, hanem valamennyi gyermeknek nagyapja volt, aki csak ismerte. Pedig nagyon sokan ismerték, ugyszólván minden gyerek.

Ott lakott a Bellehem-utcában, egyszerű kis házban, amely virágos kert közepében állott.

Öreg volt már, igen öreg. Haja bajusza fehér, mint a hó. De azért még mindig peckesen, egyenesen járt, kifent bajusszal, mert hát nagyapó gavalér volt, az világ életében. Pedig hát szép időt élt, fiatalnak senkise látta, mindenki csak nagyapónak ösmerte.

Olyan örökifju volt nagyapó, akinek kedélyén nem fog az idő. Csak a tavaszt szerette. A virágos, madárdallos tavaszt. Amint jött a tavasz, nagyapót nap-nap után a kertjében lehetett látni, ott leste az első rügy fakadását, az első bimbó pattanását, s ott élt az ő feltűnő virágai között, míg csak az utolsó virágzirom is le nem hullott.

cigánynak dirigált, akik tót nótákon kesse regtek.

Hobó, nem azért voltam én a „Privygyei Nyári Szinkör” agilis bonvivant színésze, hogy tótoktól hagyjam magamat szekirozni... Intettem a primásnak:

— Huzz magyar nótát!

A pálinkás emberem felállt és dühösen ordította:

— Csak azért is tót nótát!...

A cigány persze nagy zavarban volt s zavarában nem tudta, hogy melyikünknek fogadjon szót. Én persze rendületlenül követtem a magam magyar nótáját s mikor láttam, hogy amazok csak nem hagynak fel az ordítással, felkaptam egy tele borosüveget és azt asztaluk közepébe vágtam, ahol az szétmálolt és az asztalnál ülők arcát, szemét, ruháját elöntötte a szerteomló bor...

Egy pillanat alatt talpon voltak.

— Üssétek agyon a bitangot! — ordították a tótok s csakhamar válasz is érkezett az üvegemre: egy söröspohár, amely azonban szerencsére a falnak esett.

Ekkor felkaptam egy széket és kiallottam a közepre:

— Ha el nem hallgattok, majd...

Be sem fejezhettem szavaimat, mert vagy öt-hat rohamt dühösen felém s hamarosan visszahúzódtam és a lámpát lecsavartam, úgy, hogy teljes sötétség uralkodott a szobában. Ekkor általános verekedés kezdődött. A nagy zavarban és ordítás között

persze nem nagyon néztük, hogy jóbarát-e vagy ellenség akit ütünk...

Hirtelen hatalmas ütést kaptam a fejemre, hogy szinte megtántorodtam... Hátranyulok, s kezem melegséget érzett, amely hirtelen előntötte a nyakamat... Tehát vér!... De most már aztán üssük őket, aki anyaga van a világnak!...

S ebben a pillanatban valaki nekem szaladt:

— Megvagy, gazember! — ordítottam rája, s a falnak nyomtam. Majd teljes erőmből fojtogatni kezdtem... Ugyancsak fajhatott a torka szegénynek, mert úgy gágogott, mint egy meghajszolt liba... Hirtelen világozást láttam a hátam mögött: a korcsmáros volt ki a nagy orditozásra, meg csörömpölésre előkerült. A falnak szorított alak szánalmas helyzetét látva, rémületében a gyertyát majd kiejtette a kezéből és hajlongani kezdett, miközben csak úgy hadarta: — Ajváj! Ajváj! (Zsidó volt az isten-adta!) — s jobbra és balra hajlongott... Lehetetlen volt el nem mosolyodnom a komikus jelenet láttára, s eleresztettem a falhoz szorított embert.

Ez pedig alighogy szóhoz jutott, első szava hozzám az volt:

— Te marha Zalai, hisz majdnem megfojtottál!...

... Most láttam csak, — én szerencsétlen! — hogy hiszen az, akit olyan hévvel szorongattam az én — legjobb barátom volt!...

A kis kertnek rácsos kerítése mögött minden gyerek, akinek csak arra volt járója, megállott, hogy nagyapót meglássa és naponként tíz-tizenöt-ször is bekiallított egy-egy gyerekhangocska:

— Édes nagyapó, kérek szépen egy kis virágot.

És a nagyapó adott, szívesen adott, különösen a kisleányoknak.

Mert hát nagyapó gavallér volt.

Szerették is nagyon, mi, unokái, is igen szerettük őt jobban, mint az atyánkat. Már mint meglett férfiak is ép oly szeretettel és tisztelettel tekintünk rája, mint apró gyermekkorunkban, pedig az ritkaság, hogy egy köztünk élő ember alakját gyermekkorunktól férfikorunkig változatlanul tudjuk megőrizni. De ő megmaradt olyannak, amilyennek akkor láttam, amikor a kis padra ülve, nekünk, apró, unokáknak, meséket mondott.

Legszíve-ebben beszélt az ő fiatal-koráról, nagyanyóról meg a családjáról.

Mert hát nagyapó igazi uri familiából született. Az apja 500 holdas nemes, aki gyönyörűen verte el mind az 500 holdját pezsgő mellett, cigány mellett, s mikor egyetlen ezresse volt csak az ősi dominiumból, abból szépen fidi búszit sodort, a zsebéből előkotorászott egy utolsó szivart, azután rágyújtott. S mikor a szivar végig égett, elővette a revolvert és elment ő is a dominiuma után. Mert gavallér ember, uri ember volt ő is, akárcsak nagyapó. Őzvegy, apró gyermek nem maradt utánna, csak nagyapó.

Nagyapó pedig akkor már meg tudott állani a maga lábán. Jurátus volt az alispán mellett. Majd nemskora esküdt. Vigan élt ő is gond nélkül haladt, emelték az alispán kisasszonyok érdekében. Csak az anyagi gondok zavarták néha-néha és pedig mindig szaporábban.

Szerette a legényszabadságot nagyon, de még jobban megszerette Rusz Molnár Klárát, a gazdag Rusz Molnár Máté leányát is még jobban. Talán mert igen kíváncsi lány is volt, talán mert igen módos is volt. Nem tudom, lehet, ámbar nagyapó gavallér ember volt.

A leány is szerette nagyapó megkérte. Nem adták. Megszöktette. Aztán elvette, megesküdtek, mert nagyapó gavallér ember volt.

Hanem a hivatalban nem emelkedett tovább, nem segítettek most már a pártában maradt alispán kisasszonyok. Sőt az alispán ur folytonos hivatalvizsgálatokkal addig akkaltta, míg aztán nagyapó odavágta a gyepőt és azt mondta, hogy eb ura fakó, neki nem parancsol az alispán, se főispán, nem lesz többet a vármegye szolgája, mikor a maga ura is lehet.

Mert hát nagyapó gavallér ember volt.

Azután lett a maga gazdája. Öreganyóval kapott kerek százezer pengő forintot, harminc hold földet a laposban, meg azt, a kis kertes házikót.

Ebből aztán elkezdett nagyapó élni. Élni szépen, vigan, urasan. Mert hát nagyapó is igazi ur volt, mint az apja Nappal aludt, este színház, azután pezsgő, cigány. De hát hiába, ha ilyen az uri élet.

Mikor azután a színészek tovább mentek, egy másik városi nagyapó is velük ment. Eltűnt. Csak valami két hét múlva került vissza. De visszakerült. Pedig már azt mondták, hogy valami színészsnöbe belegabalyodott s nem jön többet vissza. De ez csak olyan szóbeszéd volt, mert nagyapó szerette nagyanyót, csakhogy hát éppen gavallér volt és szerette a művészetet.

De visszajött és élt tovább is mint ur, mint gavallér.

Ekkor került ide az új nagyvendéglős négy szép leányával, a hatytyukkal. Ezután ezekkel élte nagyapó uri életét cigány mellett, pezsgő mellett halgatva hatytyudalokat. Igen kedvelte őket, különösen az egyiket.

Az is egészen odaig volt nagyapóért, biztatgatta is eleget, hogy hagyja el nagyanyót és jöjjön vele, legyenek boldogok örökre. De nagyapó nem ment, mert gavallér ember volt. Ne mondhasák, hogy elverte felesége pénzét és azután elhagyta.

Pedig a pénzt már elverte szépen az utolsó ezresig. Ezzel az utolsó ezresével azután ő is rágyújtott az utolsó szivarjára, akár az apja.

Mert bizony ő is gavallér.

De tovább már nem követte apja nyomdokait, mert neki felesége apró gyermekei voltak. S bár igazi gavallér volt, de apa is volt. Szerette a gyermekeit. És most érezte különösen, mikor a szép vagyonból nem volt egyebe, mint a 30 hold föld a lapon, meg a virágskertes házikó.

Nagyapó tehát, mikor elszívta az utolsó szivarját, felkelt és hazament. S ettől fog a sohase látták többet nagyapót a korcsmában, sem társaságban, hanem élt a gyermekeinek, meg az unokáinak, meg a virágainak, szegényen, de boldogan.

És nem ment többet soha el nagyanyó mellől hatvan esztendeig.

És most mégis elment messze, ahonnan vissza nem jön többet.

Kimegyek a kertbe, olyan furcsa most minden, hogy nem látom nagyapót árva maradt virágai között. Kis fiam odatötyög hozzám, kezében a nagyapó kampos botjával.

— Papa kérem, itt a nagyapó botja, ha hazajön, odaadom neki.

— Édes bogaram, nagyapót ne várd. nagyapó elment messze, nagyon messze s többé vissza nem jönni.

Dehogy is, mondja a kis gyermek, vissza fog jönni.

— Igen, mondja a nagyanyó és könnyel telik meg szép kék szeme, — nagyapó vissza fog jönni, mert nem hagy el engem, mert nagyapó gavallér ember.

Nyilttér.*)

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

254. szám.
1907. viii.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a marcali kir. járásbíró-agnak 1907. évi V. 249/2. számú végzése következtében dr. Mayer Ignác ügyvéd által képviselt **Braun Lipót** javára **Kremzler M.** ellen 2800 korona jár erejéig 1907. évi július hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1507 kor 40 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: különféle fűszer árak, vashordók, szesz italok, mérleg, szelelő rosta, zsákok, szoba és bolti butorok, ágyneműk stb. nyilvános árverésen eladatsnak.

Mely árverésnek a marcali kir. járásbíró 1907. évi V. 249/2. számú végzése folytán 2800 korona tőkekövetelés ennek 1907. évi május hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódíj és pedig összesen 138 kor. 68 fillerből bíróság már megállapított költségek erejéig Marcaliban, bolti helyiségben és lakásban leendő megtartására 1907. évi augusztus hó 9-ik és következő napjának délelőtt 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérők, szükség esetén becsárón alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Marcali, 1907. évi július hó 24-én.

SEREGÉLY ISTVÁN
kir. bír. végrehajtó

Nyomdai munkákat

jutányos áron készít

Hagelman Károly

könyvnyomdája

Kaposvár.

1288. szám.
tkv. 1907.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltóti kir. bíróság mint tkvi hatóság közli, hogy **Finta Pál** és családtagjainak kimondott **Boglári t. karékpenztár r. t., Fischl Jakab és Fial boglári b. j. cég, Boros Zsigmond, Kohn Béla, Frank Miksa és Fia boglári cég, dr. Ritzinger János és dr. Berzenyi János és Stefanics Gyula** végrehajtatóknak, özv. **Kelemen Józsefné, szül. Varga Agnes** végrehajtást szenvedő elleni 1220 kor. 50 fill., 1000 kor., 949 kor. 48 fill., 95 kor. 76 fill., 132 kor. 76 fill., 571 kor. 75 fill., 64 kor. 75 fill., 95 kor. 20 fill. tökéltetése és járulékaliránti végrehajtási ügyében a lengyeltóti kir. bíróság területén lévő, **Boglár község határában fekvő, a Boglári 56 sz. tjkben A f alatt felvett 62/b. 1. a. 2. a. hrsz. alatt felvett ingatlanra 68.6 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, mégis a C. 30. 31. alatt **Deutsch Gyula és neje Sonnenfeld Paula** boglári lakosok javára bekebelezett köpince használati jog fentartásával, vagyis ennek terhével és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi augusztus hó 19-ik napján d. e. 10 órakor a Boglár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.**

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%, át vagyis 681 koronát készpénzben, vagy az 1881 LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminis. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átzoigáltatni.

Lengyeltóti, 1907. április 30. án.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság.

SCHAUERER.
kir. albiró.

A vízvezeték elkészítése folytán egy jókarban lévő
kut szivattyú
álványai és egyéb alkatrészekkel szabad kézből
ELADÓ.
Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Vicze László

szijgyártó és nyergesmester

K A P O S V Á R O T T.

Ajánlja magát a szakmájába vágó minden munkák jó, gyors és pontos elkészítésére.

Raktáron tart

nyergeket, lószerszámrészeket
és bőrkenőcsöket.

Kaphatók nála nyárra a
bogárcsipés elleni hálók,
ugy egyéb lukszusfelszerelések.

Világítási berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, üzletek, malmok és magánházak részére.

Legújabb szabad. és enged.

„LUX”
acetylén gázfejlesztők.

Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási

és erőátviteli berendezések. Különlegesség: önálló kis telepek. (Electrogének)

Csillárok legmodernebb kivitelben, villanyra, légaseszre, és acetylénre, nagy választékban.

Motorok benzinre, gázra, nyersolajra, bármilyen célra.
Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellek nagy raktára.

Költségvetések, tervezetek és árjegyzék kívánatra díjtalanul.

FEJÉR és SCHMIDT,

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Hirdetmény.

A tabi „Korona“ vagyis Nagyvendéglő 2002 korona kikiáltási árban, továbbá a tabi négy országos és hetenként szerdán tartani szokott

hetivásár és helypénzszedési jog

1400 korona kikiáltási árban

Tabon a Korona vendéglő helyiségében 1907. évi július hó 28-án d. e. 10 órakor 1907. évi október hó 1 és illetőleg 1908. évi január hó 1 napjától számítandó három, esetleg hat évi időtartamra nyilvános szóbeli árverés útján bérbeadatik.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10% teendő le, ovadékul pedig a beigérendő bér felét kell letétbe helyezni.

Egyébb feltételek alulírt birtokossági megbizottnál megtudhatók.

Ta. 1907. évi július hó 14. napján.

Mészáros János

ügyvéd.

Pollitzer Sérvambulatorium.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdénőttek és amputáltak részére.
Budapest, IV., Károly-körút 10. (Félemelet)

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem köte ez

Orvosi ellenőrzés, mérsékelt árak.

== Egyéni speciális kezelés. ==

Szabadalmazott sérvkötékek már 5 koronától feljebb. Vidéki rendelések az intézet szakorvosa által lelkismeretesen postán is bízottan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltenek. Higiénikus cikkek a legfinomabb minőségben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétel nélkül megfizethetők. Tünetmentesen — 16 koronáig.

Ugyanott jelent meg „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatója.

15—52

Stock-Cognac Medicinal

CAMIS és STOCK

126—52

Fiumei (Barcola) cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 korona 60 fillér.

Somogyvármegye vezérképviseelője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.

Nyomdai munkákat

jutányos áron

== készít ==

HAGELMAN KÁROLY

könyvnyomdája

:: Kaposvárott ::

Steierersorszag.

Tobelbad

gyógyfürdő
Grác mellett

Idény:

Május 1-től
Októberig.
330 méterre a
tenger szín-
felett.

Két állomás.
Gráctól 1 óra
kocsin.
Posta- és
távirda.

Kimerítő ár-
jegyzéket in-
gyen és bér-
mentve küld a
fürdő-
igazgatóság.

Tulajdonosa:
Dr. Blumauer
Sándor,
orvos tudor.

Rég ismert vastar-
talmu melegvasfürdő.
Acéltorras hőmérséklet:
30° C. (25° R.) —
25° C. (20° R.) Enyhe
klíma, erős erdei le-
vegő, kiterjedt fenyő-
erdők. Gyógyhatásai
Idegbetegségekre, u. m.
neuralgia, hysteresis,
görcsök, neuralgia stb.-re.
Női bajokra: vérsze-
génység, bél-és hólyag-
kataris stb.-re. Na-
gyon ajánlatos lábbal-
dó betegek és gyer-
mek számára.

Gyógy módok: Gyógy-
fürdő és közös me-
dence-fürdők. Meleg-
fürdő és villamos-
fürdők. Masszázs. Víz-
gyógyászati kurák.
Napfürdők stb. Olcsó
lakások, tetszés sze-
rinti egyes szobák.
Kursalon, igen jó ét-
terem és kitűnő fürdő-
zene.